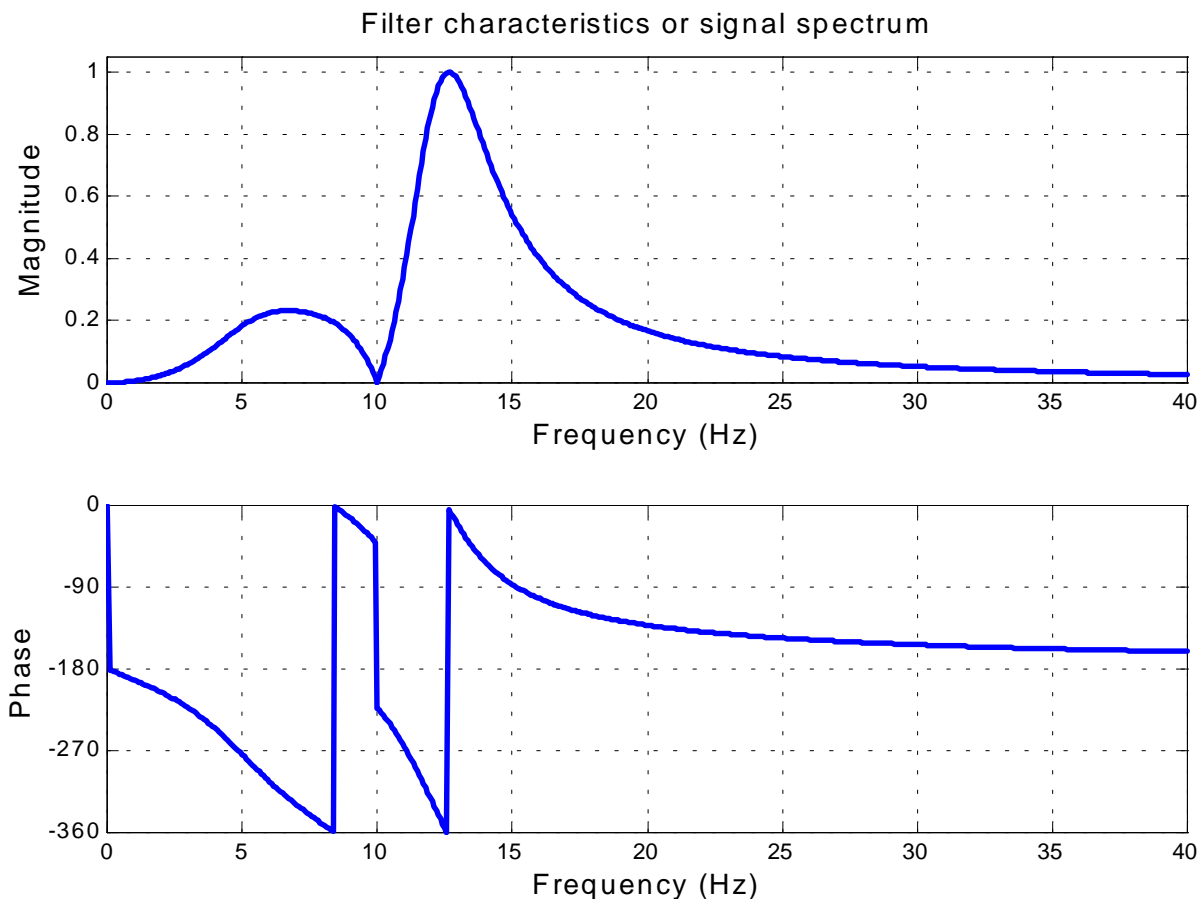

Räkneexempel – pol-nollställediagram & frekvenskaraktäristik

Ett stabilt LTI-system har amplitud- och faskaraktäristik enligt figuren nedan. Man vet att systemfunktionen $H(s)$ är en rationell funktion i s samt att alla nollställen ligger på imaginära axeln och med multiplicitet högst 2.

Hur många poler och nollställen har systemfunktionen?

Svaret skall motiveras noggrant!

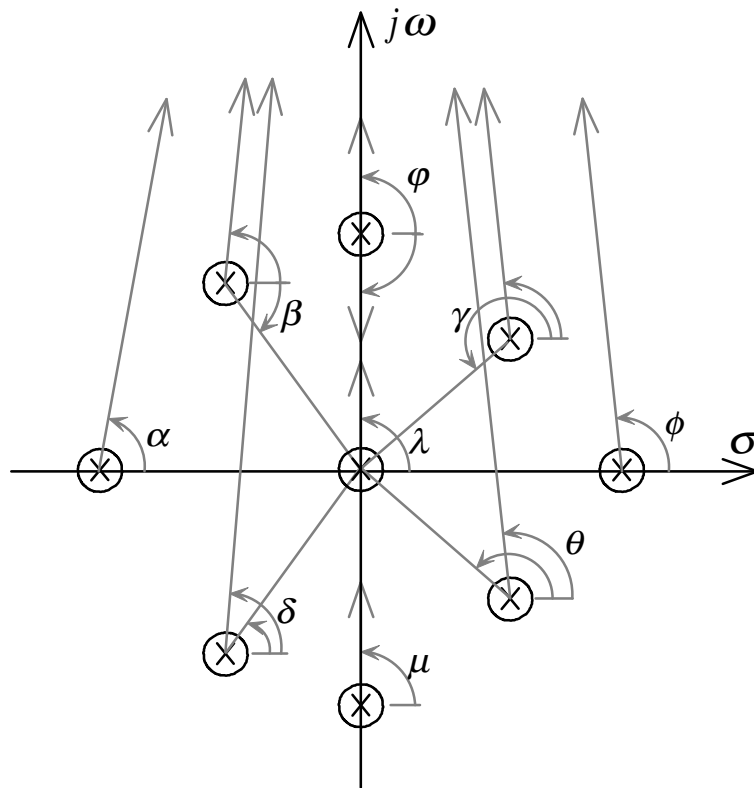
Klurig extrauppgift: Rita även ett pol-nollställediagram som kan tänkas ge det givna frekvensspektrumet.

Central extrauppgift: Bestäm systemets utsignal då insignalen är

$$x(t) = 5 \sin\left(10\pi t + \frac{\pi}{2}\right).$$

Hjälp för huvuduppgiften: se nästa sida!

Bidrag till fasändring (för $\arg H(\omega)$) då $\omega : 0 \rightarrow \infty$

OBS! Fasbidragen i tabellen nedan gäller **nollställen**.

Fasbidrag för **poler** erhålles genom att *negera* motsvarande nollställebidrag !!!

Typ av nollställe	Placering *	Bidrag till $\arg H(\omega)$		Fasändring då $\omega : 0_+ \rightarrow \infty$, dvs. $\arg H(\infty) - \arg H(0_+)$
		$\omega = 0_+$	$\omega \rightarrow \infty$	
Reellvärda	VHP	$= \alpha = 0$	$= \alpha = 90^\circ$	$90 - 0 = 90^\circ$ per st.
	I origo	$= \lambda = 90^\circ$	$= \lambda = 90^\circ$	$90 - 90 = 0^\circ$ per st
	HHP	$= \phi = 180^\circ$	$= \phi = 90^\circ$	$90 - 180 = -90^\circ$ per st.
Komplex-konjugerade nollställepar	VHP	$= \beta + \delta$ $= -\delta + \delta = 0^\circ$	$= \beta + \delta$ $= 90 + 90 = 180^\circ$	$180 - 0 = 180^\circ$ per par, dvs. 90° per st.
	På $j\omega$ -axeln	$= \varphi + \mu$ $= -90 + 90 = 0^\circ$	$= \varphi + \mu$ $= 90 + 90 = 180^\circ$	$180 - 0 = 180^\circ$ per par, dvs. 90° per st.
	HHP	$= \gamma + \theta$ $= 360 - \theta + \theta = 360^\circ$	$= \gamma + \theta$ $= 90 + 90 = 180^\circ$	$180 - 360 = -180^\circ$ per par, dvs. -90° per st.

* VHP = Vänster HalvPlan, HHP = Höger HalvPlan,

Anm 1: Faskarakteristik: $\arg H(\omega) = \arg K + \sum \text{nollställeargument} - \sum \text{polargument}$

Anm 2: För $\omega : 0_+ \rightarrow \infty$: Då man "passerar" ett nollställe på $j\omega$ -axeln, sker ett fashopp på $+180^\circ$ (-180° -hopp vid passering av pol).